

Trends in de trainingswereld

Gevaarlijk of goed?

De mens volgt trends om verschillende redenen. En de hondeneigenaar is daar geen uitzondering op. We willen er graag bij horen en deel uitmaken van iets groters dan onszelf. Trends, in dit geval nieuwe of andere trainingsmethodes en inzichten, geven een gevoel van gemeenschap en verbondenheid, omdat we dezelfde interesses en voorkeuren delen met anderen.

Dit artikel is geschreven door een gecertificeerd kynologisch gedragstherapeut (KGT) en is lid van de NVGH (Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden). Om lid te zijn van deze beroepsvereniging moet de KGT een meerjarige opleiding gevolgd hebben en jaarlijks bijscholingen volgen. Therapieën en trainingen zijn altijd gebaseerd op een uitgebreide anamnese aan de hand van een vragenlijst en gesprek(-ken) met de eigenaar; geen hond en geen situatie is hetzelfde.

Daar komt nog bij dat mensen van vernieuwing en verandering houden. Een nieuwe methode biedt een welkome afleiding van de dagelijkse trainingen of wandelingen en de mogelijkheid om nieuwe ervaringen op te doen. Het volgen van trends stelt ons in staat om op de hoogte te blijven van wat er gaande is in de

De clicker.

hondenwereld en maakt het gemakkelijk om gesprekken aan te knopen met anderen die dezelfde trends volgen. Want als je niet meedoet, dan voel je je toch een beetje buitengesloten.

Holistische en positieve benadering

De afgelopen dertig jaar zijn er verschillende stromingen geweest in de training van honden, die de nadruk hebben gelegd op positieve methoden, wetenschappelijke inzichten en een meer empathische benadering. Deze trends benadrukken een holistische en positieve benadering van hondentraining, waarbij rekening wordt gehouden met de emotionele en fysiologische behoeften van de hond. Het doel is om een sterke band tussen mens en hond te bevorderen en gedragsproblemen op een humane manier aan te pakken. Een goede ontwikkeling na al die jaren van corrigerende trainingen gebaseerd op (achteraf onjuiste) conclusies uit onderzoeken met wolven.

Ruimer aanbod

Door die verandering zijn er allerlei 'producten' ontstaan die aanvullend werken op die positieve benadering. Vanuit de gedachte dat we de hond moeten benaderen als een dier met eigen emoties en een hogere intelligentie dan vroeger gedacht werd, zijn er allerlei sporten en cursussen ontstaan om hem meer uitdaging te bieden. Deels zijn dit sporten om beter te kunnen voldoen aan de verschillende natuurlijke behoeftes van diverse rassen. Denk hierbij aan treibball, agility, jachtraining en alle vormen van neuswerk. Daarnaast zien we allerlei nieuwe trainingen zoals balans en coördinatie, impulscontrole, clickertraining, SATS (Syn Alia Training System), BAT (Behavior Adjustment Training), concept trainen en talloze online trainingen die als paddenstoelen uit de grond schieten. Al deze nieuwe trainingsmethodes en nieuwe inzichten, die het welzijn van de hond kunnen vergroten en/of de trainingsvaardigheden van de eigenaar kunnen verbeteren, zijn hoe dan ook een positieve ontwikkeling. Maar er schuilt ook een gevaar in al deze nieuwe trends of hypes.

De invloed van sociale media

Wanneer er iets 'nieuws' binnen de hondenwereld opkomt, zijn de meeste trainers en hondeneigenaren er al snel enthousiast over. Iedereen wil dan ontzettend graag uitproberen of deze nieuwe methode, techniek of training helpend is voor zijn hond of voor zijn cursisten. En daar zit meteen de valkuil. We worden voortdurend

Elke hond kan werken met zijn neus

blootgesteld aan nieuwe ideeën, trainingsvideo's en ontelbare meningen via platforms als Facebook, Instagram, TikTok en X (vroeger Twitter). Het delen van trendy content op sociale media geeft ons een gevoel van erkenning en waardering, ongeacht of die content waar is of daadwerkelijk een positief effect zal hebben op de hond. Door het enorme aanbod van how-to-video's op internet wanen velen zich al snel specialist in een bepaalde discipline. Natuurlijk is dit een beetje kort door de bocht, want gelukkig volgt de meerderheid van de professionals in de hondenbranche eerst een gedegen opleiding voor dit soort nieuwe trends, maar niet iedereen.

Een lagere drempel

Waar we voorheen meestal een professional of dierenarts inschakelden, zien we inmiddels dat mensen massaal op sociale media om advies vragen, bijvoorbeeld in de vele trainingsgroepen op Facebook. Een zorgwekkende ontwikkeling, want al die zelfbenoemde professionals pretenderen met regelmaat hét antwoord te hebben op een probleem. Bijzonder eigenlijk, want er zijn toch niet voor niets meerjarige opleidingen voor instructeurs en gedragstherapeuten? Maar blijkbaar vinden veel mensen het toch gemakkelijker en laagdrempeliger om hun vragen op sociale media te stellen en eerst alle tips en adviezen die ze daar krijgen, uit te proberen alvorens ze een echte professional inschakelen.

Treibball is een herderssport en spelvorm waarbij de schapen worden vervangen door grote ballen.

Balansparcoursjes lopen, leuk toch?

Om een voorbeeld te noemen van een training die best wel wat kennis van zaken vergt, maar door vele hondenscholen wordt gegeven zonder een gedegen basis: balans en coördinatie. Sociale media staan vol met video's van honden die met voer min of meer worden gedwongen over allerlei 'leuke' balansparcoursjes te lopen met té weinig aandacht voor de fysieke, maar ook de mentale belasting van dit soort lessen. Dat dit vaak gebeurt vanuit een volledig positief opgezette les, waarbij de instructeur echt met de beste bedoelingen dit onderdeel aanbiedt, doet helaas niet af aan het soms volledig missen van het doel van balans en coördinatie. De eigenaar weet niet beter en denkt dat zijn hond het leuk vindt – en voor een deel zal dit ook zo zijn – maar dat er op die manier nogal eens blessures opgelopen worden of dat honden volledig over hun grenzen gaan omdat ze wel graag dat voer willen, dat wordt helaas gemist. En dat is ontzettend jammer, want het biedt dan voor de honden geen toegevoegde waarde en kan zelfs schadelijk zijn.

Hersenvoer voor elke hond

Een andere trend die in té is doorgeslagen, is het doen van hersenvoer (denk- en zoekspelletjes). Deze trend, of beter gezegd hype, is een paar jaar geleden begonnen. Voor veel honden is

het echt een absolute aanvulling op hun dagelijkse, soms saaie bestaan en draagt het bij aan de samenwerking tussen hond en baas en het zelfvertrouwen van de hond. Maar ook hiervoor geldt dat het alleen écht een positieve functie heeft als het op de juiste manier wordt aangeboden. Goed opgebouwd met juist materiaal en niet te lang.

Overvloed aan methodes

In lijn van allerlei nieuwe trainingen voor de sport en recreatie zijn er ook vele nieuwe manieren in het aanpakken van bijvoorbeeld reactiviteit bij honden ontstaan. LAT, BAT, SATS, CAT, CARE om er maar een paar te noemen. Voor de gemiddelde hondeneigenaar is het een hele klus om uit al die verschillende methodes een keuze te maken. Hoewel het goed is dat die keuzemogelijkheden in aanpak er zijn, want iedere hond en iedere eigenaar is uniek. Maar laten we niet vergeten dat de leerprincipes uiteindelijk hetzelfde blijven. Bij alle methodes wordt gewerkt om de emotie van de hond te veranderen van angst naar op zijn minst meer ontspanning en in het beste geval naar een positieve emotie. Daarnaast is het van essentieel belang dat er eerst naar het totaalplaatje wordt gekeken: welke basistraining of opvoeding heeft de hond gekregen? Zijn er mogelijk medische

problemen en/of stressfactoren die een rol spelen? Welke voeding en hoeveel beweging krijgt de hond? Zijn deze basiszaken op orde, dan is er al heel veel gewonnen.

Overprikkeling of niet opgevoed?

Sommige methodes zijn niet echt nieuw, hoewel het eenvoudig is om erbij door te slaan. De 'stressemmer' is zo'n voorbeeld. We kunnen het er allemaal over eens zijn dat we onze hond niet op dagelijkse basis willen blootstellen aan hoge stress. Dit is immers schadelijk voor zijn welzijn en het is dan ook belangrijk om dat te voorkomen. Maar de zin 'ik denk dat hij een beetje overprikkeld is' wordt wel heel gemakkelijk gebruikt om allerlei ongewenst gedrag van honden te verklaren. Die volgt dan vaak op 'zijn emmertje loopt te snel

vol'. En hoewel het bij echt probleemgedrag vaak wel een onderdeel van het probleem is, zien we ook dat het wordt gebruikt door eigenaren (en soms ook door trainers) om gedrag te verklaren dat is ontstaan door een tekort aan opvoeding of basistraining, of te wijten is aan andere oorzaken.

Té is nooit goed

Heeft overprikkeling wel degelijk iets te maken met het ongewenste gedrag van de hond, zoals overmatig druk zijn, trekken aan de lijn of slecht reageren op cues van de eigenaar, dan ligt de oorzaak niet altijd in zijn gevoeligheid. In onze huidige maatschappij willen we nogal eens té veel en té snel. Pups worden té snel veel alleen gelaten, moeten al op jonge leeftijd volledige gehoorzaamheid laten zien en krijgen al vroeg allerlei sporten aangeboden waar ze mentaal en fysiek nog niet aan toe zijn – want de baas vindt het zo leuk. Is de hond dan overprikkeld en raakt zijn emmertje dan snel vol? Ja absoluut, maar wel met dingen die heel eenvoudig aan te passen zijn door de eigenaar. En daar ligt dan de oplossing. Maar niet omdat de hond zogenaamd te gevoelig is en daardoor overprikkeld.

Vraag het aan een pro

Misschien voelt dit artikel als een aanval op alles wat nieuw is in onze branche, maar niets is minder waar. Het is vooral een pleidooi om met gezond verstand naar alle opties voor je hond (of je hondenschool) te kijken en dan te beslissen of dat nieuwe aanbod past bij jou, je hond en je kennis. Vraag geen mening op sociale media, maar vraag hulp aan een goed opgeleide professional als je tegen een gedragsprobleem of fysiek probleem bij je hond aanloopt. Dan krijg je advies gebaseerd op wetenschappelijke inzichten en jarenlange kennis en ervaring. ■

Hersenvoer en puzzels kunnen ook te moeilijk zijn voor de hond en daardoor voor frustratie zorgen.

OVER DE NVGH

De Nederlandse Vereniging van Gedragstherapeuten voor Honden (NVGH) is sinds 1997 de beroepsvereniging die belangen behartigt van haar (op hbo-niveau) afgestudeerde leden. Kijk voor meer informatie op www.nvgh.nl

